

Cyrano de Bergerac

vl. jm. Hector Savinien Cyrano (1619 – 1655)

Francouzský prozaik, básník a dramatik období baroka, volnomyšlenkář. Autor utopických cestopisů Cesta na měsíc, Sluneční říše, dramata Napálený školomet, Smrt Agripinina. Zejména z cestopisů čerpali pozdější spisovatelé, např. Molière, Voltaire, Swift aj. Vedl rozháraný divoký život plný dobrodružství a soubojů. Vstoupil do vojska, zúčastnil se řady vojenských výprav, byl dvakrát těžce raněn. Vynikal svou udatností, proslul odvážnými kousky.

Je hlavní postavou romantického veršovaného dramatu Edmonda Rostanda, kde vystupuje jako nadmíru statečný příslušník pluku gaskoňských kadetů, obratný šermíř i básník, který dokáže při souboji složit villonskou baladu, bojovník za vlastní čistý štít, a přitom romantický snilek, trápící se pro lásku, kterou se odváží vyznat jen vskrytu. Skutečný Cyrano má se svým dramatickým obrazem hodně společného – velký nos, na nějž nesnese žádnou nárážku, vznětlivost a šermířské mistrovství, statečnost a svobodomyslnost. Prý opravdu bojoval proti stovce najatých lumpů, několik jich zranil, dva dokonce zabil. Měl sestřenic, která po ovdovění žila v klášteře. Psal útočné satirické verše a vzbuzoval jimi nenávisť řady nepřátel. Skutečně byl zraněn padajícím břevnem, není známo, zda náhodou nebo zlým úmyslem. Zemřel ve věku 36 let.

Malá divadelní společnost Kostým vznikla na začátku roku 1997 a orientuje se na malé divadelní formy. Inspirátorkou pro její činnost byla profesionální herečka Eva Seemannová, která se mnoho let zabývala divadlem jednoho herce. Inscenace

Cyrano je 26. premiérou společnosti. Domovskou scénou je Kulturní dům v Milíně u Příbrami, ale společnost dostává možnost představit se i divákům v Příbrami, na Dobříši, v Praze, Břežnici, Plzni, Vráži u Písku, Kamýku n. Vlt., Norimberku aj. Případným sponzorům nabízí firemní prezentaci.

O autorovi

Edmond Rostand (1868 – 1918)

Francouzský novoromantický dramatik, pocházel z Marseille v jižní Francii, žil v Paříži. Pozoruhodný úspěch si získal zejména hrami psanými pro slavnou herečku Sarah Bernhardtovou. Avšak nesmrtnosti dosáhl veršovanou komedií o nezkrotném duelantovi a básníkovi Cyranovi. Přestože skutečný Cyrano byl rodilý Pařížan, vybavil autor svého hrdinu skvělými gaskoňskými vlastnostmi na oslavu svého rodného kraje. Premiéra se konala 28. 12. 1897 v Paříži. Se strachem, jak obecnost novou hru přijme, opustil autor divadlo ještě před koncem, a tak nezažil její první velkolepý úspěch.

Pražské Národní divadlo požádalo o překlad Jaroslava Vrchlického. Přebásnění celého textu – připomeňme, že hra má v originále více než 50 postav a trvá tři hodiny – zvládl Vrchlický v nepředstavitelně krátkém čase – za tři týdny. První české uvedení se uskutečnilo v Praze za 15 měsíců po pařížské premiéře. Překlad J. Vrchlického dodržel formu francouzského dvojverší. Vyniká bohatými nápaditými rýmy, přiměřeným patosem, jiskřivým vtípem a duchaplnými obraty. Přestože byl text hry přeložen později několikrát různými autory ve snaze přiblížit ho současné mluvě, zachovává si Vrchlického překlad svůj půvab a intenzivní uměleckou působivost.

Květa Drahokoupilová, Přemysl Zíka

Cyrano

hudební monodrama na motivy dramatu Edmonda Rostanda Cyrano z Bergeracu a starofrancouzských písní

překlad z francouzského originálu Jaroslav Vrchlický

„Svůj širák odhazuji v dáli a tasím...“

© Malá divadelní společnost Kostým